

PRZEDPŁATA

miesięcznie:

w Radomiu 2 korony
za odn. do domu 25 h.
z przes. poczt. 2.50 h.
Egzem. pojed. 10 hal.

OGŁOSZENIA

za wiersz petytowy
lub jego miejsce:
I-sza strona 1 kor.
Nekrologi 40 hal.
Reklamy 60 hal.
IV-ta strona 20 h.

GAZETA RADOMSKA**WYCHODZI CODZIENNIE.**

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 o południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Związek Ziemi Królestwa Polskiego

Oddział Radomski

(rejon działalności pow. Radomski, Iłżecki, Koźienicki)

zawiadamia swych członków, że

Biuro Związku w Radomiu
mieści się przy ul. Szerokiej Nr. 3.

i załatwia wszelkie sprawy w zakres Związku wchodzące. 413-2

Komunikat austriacki.

Wiedeń. Urzędowo 8 listopada. Na froncie wschodnim: Front arcyks. Karola: Na południe i południo-wschód od przełęczu Szurduk odparto ataki rumuńskie. Pod Spini i na południo-zachód od Predealu wyparliśmy dalej nieprzyjaciela. Po obu stronach drogi Bodza jesteśmy znowu w posiadaniu wszystkich naszych poprzednich pozycji. Na północo-zachód od Toelgyes Rosjanie zdołali znowu zyskać cokolwiek na terenie. Pod Tartarowem lotnik austro-węgierski zestrzelił w walce powietrznej samolot rosyjski typu Niewport.

Front ks. Leopolda baw.: Nic nowego.

Na froncie włoskim: W Goryckiem trwa spokój. Na froncie doliny Fleims odparto ataki poszczególnych broni włoskich w okolicy Colbricon i na pozycji górskiej. W ręce nasze wpadło 3 oficerów i 50 szeregowców oraz 2 karabiny maszynowe.

Wydarzenia na morzu: Dnia 7 b. m. lotnicy nieprzyjacielscy rzucili bomby na miasta Rovigno, Parenzò i Citta Nuova. Nie wyrządzono najmniejszej szkody ani nikogo nie zraniono. Nasze samoloty wzniosły się celem pościgu. Jeden z nich (kierownik por. Drakulicz) zestrzelił lotnika nieprzyjacielskiego, który opuścił się obok znajdujących się na pełnym morzu torpedowców. Nasze samoloty obrzuciły go bombami, poczem statki odjechały w stronę wybrzeży nieprzyjacielskich. Wieczorem tegoż dnia lotnik nieprzyjacielski rzucił bomby pod Umago, również bezskutecznie. Nasze samoloty wieczorem obrzuciły skutecznie bombami objekty wojskowe w Verungliano i Monfalcone i powrciły cało.

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo 8 b. m.: Na froncie francuskim: Na północ od Somme rozbiły się w naszym ogniu nocne ataki angielskie między Lesarser Guedecourt. Na południe od Somme zaatakowali Francuzi po obu stronach Ablaincourt. Nasze czołowe oddziały w południowej części Ablaincourt zostały wyparte a wieś Pressoire straciliśmy. Na północnym skrzydle ataku nieprzyjaciel został odrzucony. W okolicy Mozy ożywione walki armatnie.

Na froncie wschodnim: Front ks. Leopolda baw.: Nic nowego.

Front arcyks. Karola: Odcinek Toelgyes także wczoraj był widownią ożywionych walk. Przeciwnik uzyskał dalsze małe korzyści. Za przełęczą Bodra wydarto Rumunom zajęte przez nich w ostatnich dniach pozycje górskie. Pod przełęczą Tartarską odparto ataki nieprzyjacielskie. Sukces w okolicy Spini zdołano dalej wyzyskać. Liczba jeńców wrosła.

Na Bałkanie: W łuku Cerny ataki nieprzyjacielskie pozostały bez skutku.

Komunikat bułgarski.

Sofja. (BK.) Urzędowo 7 b. m.: Na froncie macedońskim położenie niezmienione. W łuku Cerny ożywiona działalność artylerji. Na reszcie frontu słaby obustronny ogień armatni i starcia między posterunkami. Lotnicy nieprzyjacielscy rozwijali ożywioną lecz bezskuteczną akcję poza naszym fron-

tem. Wzdłuż Dunaju miejscami ogień armatni i piechoty. Zniszczyliśmy ogniem armatnim kilka holowców poza wyspą Golem Kalafat.

W Dobrudży nieznaczne starcia między oddziałami wywiadowczymi a strażami. Nad morzem Czarnem spokój. W Konstancy, w czasie dwóch ostatnich bombardowań przez flotę rosyjską, powstały wielkie szkody.

Fakt dokonany.

W polityce praktycznej najważniejszą rolę odgrywają fakty dokonane, które zmuszają przeciwników i przyjaciół politycznych do liczenia się z nimi, jako z realnymi czynnikami, których w dalszych rachunkach nie można pominąć, nie można nad nimi przejść do porządku dziennego.

Takim faktem dokonany jest proklamowanie niepodległego Królestwa Polskiego i w tem tkwi historyczne znaczenie tego aktu nie tylko dla Polski, ale i dla Europy. Dzięki wypadkom światowej wojny, w której państwa podziałowe stanęły naprzeciw sobie, sprawa polska stanęła znowu na wokandy realnych zagadnień polityki międzynarodowej. Nigdy nie przestała ona być aktualną i jak zmore zjawiała się przed Europą, ilekroć poczęła chwiać się jej sztuczna równowaga polityczna.

Czasu tej wojny znowu wynurzyła się z oparów krwi i najsprzecznijszych interesów, dopominając się o załatwienie. Oba walczące ze sobą obozy jednakowo uznawały potrzebę uregulowania sprawy polskiej, lecz nie oba miały równy interes w jej rozstrzygnięciu. Rosja, która miała w swym ręku główny kompleks ziem polskich, mogła być z początkiem wojny postawić Europę wobec faktu dokonanego w sprawie polskiej. Nie uczyniła tego jednak, ponieważ było to sprzeczne z jej interesami państwowymi. Przez usamodzielnienie Polski pozbawiłaby się najpiękniejszej prowincji i zamknęła by przed sobą „okno na Europę“. Ograniczyła się przeto do rzucenia Polakom mamił dla zjednoczeniowego i kości autonomicznej. Pierwszego zrealizować nie mogła, z powodów od siebie niezależnych, a obecnie nikt już w realizację tego hasła nie uwierzy. Drugie mogła zrealizować lecz nie chciała, nawet wtedy, gdy miała jeszcze w swym ręku ziemie polskie. Rosja bała się dokonać nawet tak nieznacznego faktu, jak autonomia Kongresówki w ramach państwa rosyjskiego. Koalicja zaś, dla której sprawa polska nie przedstawia żadnego bezpośredniego interesu, nie należała na wytworzenie faktu dokonanego, idąc w tej sprawie zupełnie na rękę Rosji.

Faktu restauracji państwa polskiego dokonały mocarstwa centralne, bezpośrednio sąsiadujące z Polską, a temsamem posiadające żywotny interes w ukształtowaniu sprawy polskiej. Dokonały tego faktu, mając ziemie polskie w swym posiadaniu, po długim z naszej strony oczekiwaniu, po wszech-

w państwie wydaje na pastwę nieograniczonej władzy jego narodowego przeciwnika. Naród ukraiński nigdy nie uzna wyodrębnienia Galicji pod polskimi rządami i nigdy nie zrezygnuje z prawa do samorządu na terytorjum narodowym oraz z utworzenia osobnego kraju koronowego w ramach Austrii.

Rozwiązanie ukraińskiej Rady narodowej

Berlin. (BK.) B. Wolffa donosi, że wicoprezes ukraińskiej Rady Narodowej, Dr. Wasilko, który obecnie przebywa w Berlinie wystosował do prezesa Rady, Dr. Kostji Lewickiego list z oświadczeniem, że występuje z Rady i proponuje jej rozwiązanie, uważając jej działalność za iluzoryczną, a to dla tego, że utworzono Królestwo Polskie objmuje obszary, które historycznie i pod względem prawno państwowym są ukraińskie. Również pismo cesarskie o wyodrębnieniu Galicji dotyczy milionów Ukraińców.

Zyczenia narodu węgierskiego.

Wiedeń. (B. K.) Z powodu proklamowania niepodległego Królestwa Polskiego prezes Koła polskiego, dr. Biliński otrzymał wiele depeesz z życzeniami. Burmistrz Budapesztu, Barczy, telegrafował: Proklamowanie Królestwa Polskiego wywołało szczerą radość w każdym sercu polskiem. Niech Bóg da odrodzenie narodowi polskiemu.

Prezes Biliński odpowiedział: Głęboko wzruszony cennym dowodem zbudzenia się dawnych historycznych uczuć narodu węgierskiego dla polskiego, dziękuję W.Panowi z całego serca za życzenia królewskiego stołecznego miasta Budapesztu i jego mieszkańców dla narodu polskiego. Oby nam przyniosły błogosławieństwo w ciężkiej pracy około jawnej szczęśliwej odbudowy przyszłego Państwa Polskiego.

Hr. Albert Apponyi telegrafował do prez. Bilińskiego: W godzinie wskrzeszenia Polski czuje potrzebę wyrażenia radośnego życzenia, które z pewnością odpowiada uczuciom całego narodu węgierskiego.

Prez. Biliński odpowiedział: Z całego serca dziękuje Ekscelencji, zawsze wymownemu i cennemu szermierzowi wolności Polski, za łaskawe życzenia, które dla narodu polskiego. Tem droższe być muszą, że Ekscelencja razem uznałaś swe uczucia za uczucia całego narodu węgierskiego.

Nadto telegrafował prez. Biliński do hr. Juljusza Andraesyego: W chwili wskrzeszenia gorąco wyrażonego przez naród polski od 150 lat, państwa własnego, uczuwam potrzebę wyrażenia Waszej Ekscelencji, jako wiernemu i niezmordowanemu szermierzowi wolności naszej drogiej ojczyzny wyrazić trwałą wdzięczność.

Głosy prasy tureckiej.

Konstantynopol. (BK) Cała prasa podkreśla zgodnie historyczne znaczenie odbudowy Polski i składa życzenia obu monarchom z powodu tego czynu. Wyso-bodzenie narodu polskiego z pod tyranji rosyjskiej żywym zadowoleniem napełnia naród turecki. Pisma przypominają, że Turcja założyła protest przeciw usunięciu Polski z szeregu państw ani też nigdy nie zamianowała konsula dla Królestwa Polskiego.

Przed mową kanclerza.

Berlin. (BK.) Komisja główna reichstagu zwołana została we czwartek na posiedzenie, na którym oczekują wyjaśnień kanclerza w sprawie polskiej.

Nieudała ofensywa włoska.

Berno. Według prywatnych wiadomości Cadorna sprzeciwiał się energicznie ostatniej nieudanej ofensywie, którą przeprowadził głównodowodzący armji Iruzza, ks. Aosta, twierdząc, że zgromadzi na małym odcinku takie siły, że musi nastąpić przełamanie frontu. Straty Włochów w ostatniej ofensywie mają być olbrzymie.

Stürmer chory.

Genewa. „Temps“ donosi z Petersburga, że rosyjski prezydent ministrów ciężko zachorował. Stan jego budzi niepokój. Lekarze zalecili mu spokój zupełny.

Straty floty szwedzkiej

Sztokholm. (BK.) Według komunikatu państwowej komisji ubezpieczeń szwedzka flota handlowa straciła od sierpnia 1914 r. ogółem 61 okrętów skutkiem wojny, przyczem zginęło 222 ludzi.

Powszechne nauczanie w Rosji.

Petersburg. (B. K.) Minister oświaty przedłożył Dumie projekt ustawy o zaprowadzeniu w Rosji powszechnego obowiązku szkolnego.

Na morzu.

Londyn. (B. K.) Admiralicja donosi: Angielska łódź podwodna, operująca na morzu Północnem, storpedowała onegdaj w pobliżu wybrzeża duńskiego niemiecki statek wojenny, typu dreadnought. Okręt został trafiony. Wielkość szkody nieznaną.

Joffre i Cadorna

Rzym. (BK.) Gen Joffre i Cadorna w dn. 7 bm. spotkali się w San Michele di Moriana.

Car na froncie

Carskie Sięło. (BK.) Car i carewicz wyjechali na front.

Ogłoszenia.

WAŻNE dla mających krewnych w Ameryce!

Kto pragnie porozumieć się z krewnymi w Ameryce w celu otrzymania od nich pieniędzy, osiągnąć może skutek łatwo i bez kosztów. Należy list, napisany po polsku, zawierający jedynie wiadomości rodzinne, prośbę o przysłanie pieniędzy, oraz szczegóły: 1) Imię, nazwisko i adres krewnego w Ameryce. 2) Własne imię, adres, imiona dzieci lub rodzeństwa. Włożyć do koperty zaadresowanej do krewnego i wysłać to razem w drugiej kopercie zaadresowanej do: Henry C. Zaro H. pradr. Zentralsparkasse Wien I, Wipplingerstrasse 8. 405—20

LOS Y 2-ej klasy wraz z tabelkami losowania 1-ej klasy nadeszły

Prosimy więc Szan. posiadaczy losów 1-ej klasy o sprawdzanie tabelki i odnawianie takowych do 2-ej klasy, płacąc zgodnie z planem.

Wszelkie wygrane wypłacamy natychmiast na miejscu, bez zbytecznych formalności.

Ogółem wygrywa 37-ma loteria 14,459,000 Koron.

Główna Agentura Król. Węg. Lot. na Królestwo Polskie

M. MORAJNE i S-ka

RADOM, ul. Lubelska 31,

vis-a-vis cerkwi, lokal po „Złotym Ulu“.

Urzędowe ceny losów do 2 kl.

Dla posiadających losy 1-ej klasy:	Dla nieposiadających losów 1-ej klasy.
1/8 losu 2 K 50 h.	1/8 losu 4 Kor.
1/4 „ 5 K.	1/4 „ 8 Kor.
1/2 „ 10 K.	1/2 „ 16 Kor.
1/1 „ 20 K.	1/1 „ 32 Kor.